

DZĪVES
PIEREDZE

(zināšanas,
attieksmes,
prasmes)

DZĪVEI

(izziņai,
apdomai,
rīcībai)

Latvijas Universitāte

Emer.prof., Dr.fiz.

A N D R I S B R O K S

Tālrunis: 26 567 120 (mob)

E-pasts : andris.broks@lu.lv

Blogs: <http://blogi.lu.lv/broks/>

Zinātniskā pētniecība skolā

Neretas vidusskola, 2014.gada 6.februāris

1. I e v a d a m

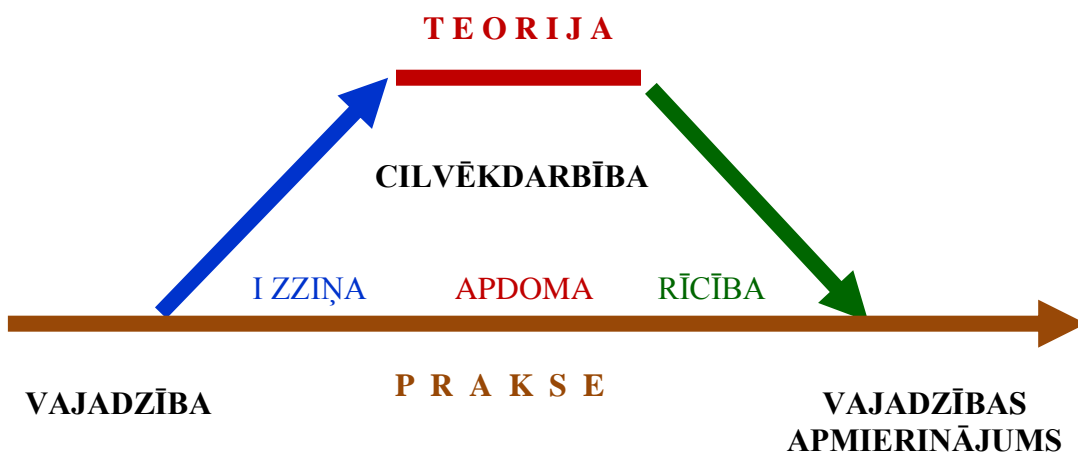

**P Ē T N I E C Ī B A – nepieciešamās
dzīves pieredzes dzīvei
jaunrade**

**PASAULE un CILVĒKS (cilvēks pasaulē, pasaule cilvēkā) -
cilvēka dzīve pasaulē**

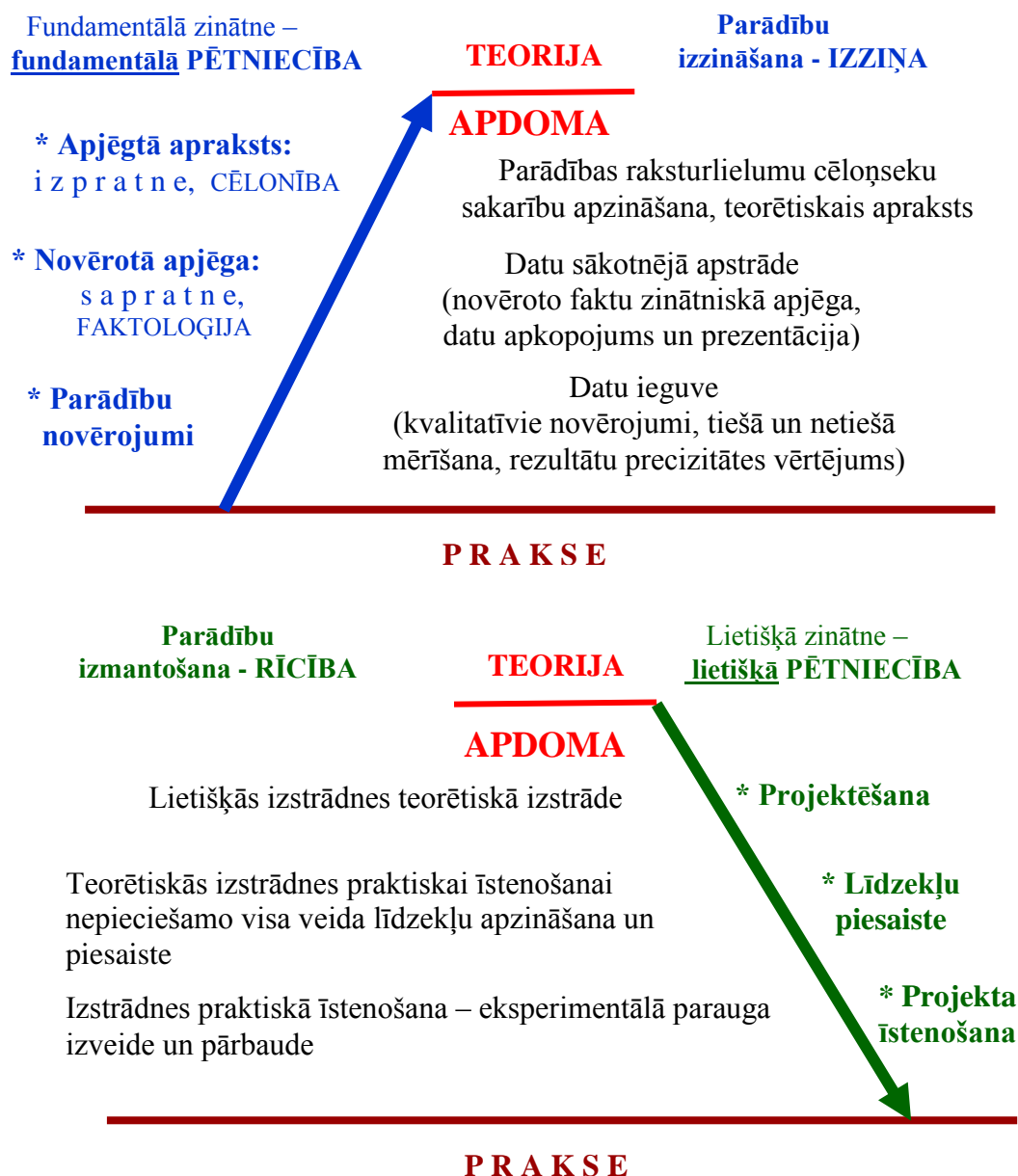
Cilvēka dzīvei pasaulē ir nepieciešama dzīves pieredze
(**zināšanas, attieksmes, prasmes**) – tā ir VAJADZĪBA

**PĒTNIECĪBA – mērķtiecīga jaunradoša cilvēkdarbība kādas
aktuālas dzīves vajadzības apmierināšanas nodrošinājumam**

2. Izglītojošā zinātniskā pētniecība mūsdienu skolās

Izglītības kā īpaši organizētā veidā iegūtas dzīves pieredzes ieguves process visefektīvāk īstenojas kā izglītojošos personu patstāvīgi un radoši veikta izglītojošā pētniecība. Atbilstošā pedagoģiskā procesa organizācijā ir līdzsvaroti jāietver gan fundamentālās, gan lietišķās zinātniskā pētniecība.

Skolu dzīves praksē ir jāizšķir arī vēl divi citi izglītojošo zinātnisko pētījumu tipi:

- **vispārīzglītojošā zinātniskā pētniecība**
- **profesionāli orientējošā izglītojošā pētniecība**

Taču neatkarīgi no zinātniskās pētniecības rakstura pastāv vispārīgu atziņu kopums jeb sistēma, kas caurauž gan fundamentālo, gan lietišķo, gan izglītojošo pētniecību.

Pētījuma S Ā K U M S

Interesējošās parādības **pētījuma vajadzības apzināšana**, pētījuma mērķa uzstādīšana : problēmas nostādne – kas un kāpēc jāpēta?

Pētījuma GAITA (integrēts fundamentālais un lietišķais pētījums)

1.posms: IZZIŅA - parādības fundamentālais pētījums - **izzināšana**

2.posms: APDOMA - teorijas un prakses kopsaistīts pārskats

3.posms: RĪCĪBA - parādības lietišķais pētījums - **izmantošana**

Pētījuma B E I G A S

Veiktā **pētījuma rezultāta izveide**, pētījuma mērķa sasniegtības raksturojums : kāds ir problēmas atrisinājums, proti, kāda ir jauniegūtā dzīves pieredze un kā to izmantot?

ZPD pārskata izveide

Pēc ZPD kā mērķtiecīga procesa sākuma, trīs pamatposmu un beigu posma īstenošanas gan fundamentālo, gan lietišķo pētījumu noslēgumā notiek veiktā ZPD pārskata izveide. **Pārskats ir iespējami īss, skaidrs un izsmelošs veiktā pētījuma raksturojums.** Ievērosim – zinātniski pētnieciskās darbības īstenošana nav zinātniskā darba rakstīšana - **darbu neraksta, to izstrādā.** Raksta paveiktās darbības pārskatu, kurā tiek akcentēti iegūtie rezultāti.

ZPD pārskata struktūra

Ievads: izvēlētās parādības - pētījuma tēmas pamatojums, darba mērķis un uzdevumi.

1. daļa – autora(-es) izveidots esošās tematiskās informācijas analītiski vērtējoši sintezēts pārskats (pārskata izveides metodika, esošās informācijas ieguve un apstrāde, iegūtie rezultāti, to vērtējums).

2. daļa – autora(-es) veikts oriģināls praktisks pētījums (praktiskā pētījuma metodika, jaunas informācijas ieguve un apstrāde, rezultāti).

3. daļa - autora (-es) pētījuma gaitas un iegūto rezultātu apspriešana [salīdzināšana ar citiem pētījumiem, rezultātu zinātniskuma (precizitātes un realitātes) vērtējums].

Nobeigums: pašvērtējošs pētījuma rezultātu apkopojums, secinājumi un priekšlikumi kā atbildes uz ievadā izvirzīto pētījuma jautājumu vai hipotēzi (secinājumi un priekšlikumi tiek sintezēti, izmantojot ZPD pārskata 1. un 2.daļā gūtos, 3.daļā apspriestos rezultātus).

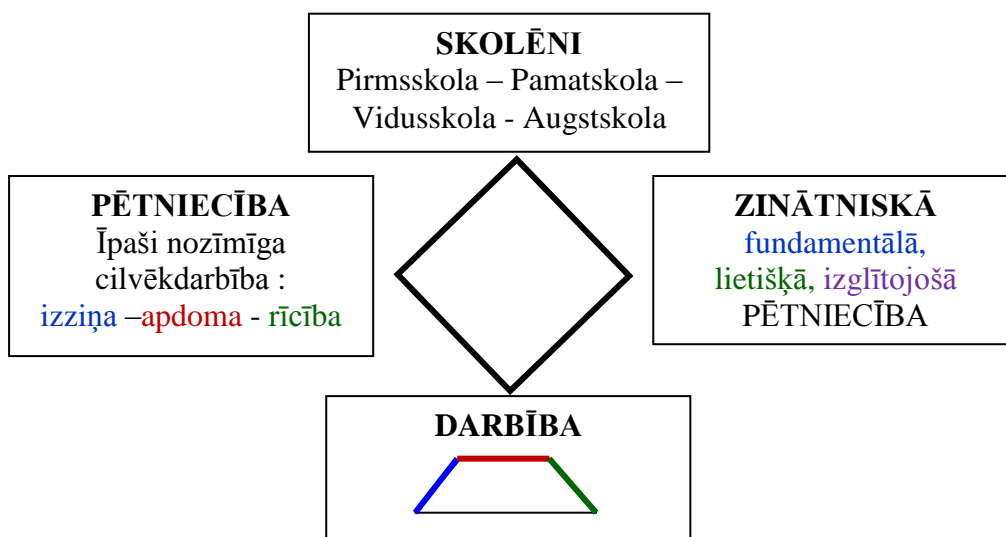
3. Nobeigumam

Pasaulei vajag **GUDRUS** un **GODĪGUS** -
pilnvērtīgi izglītotus jeb mācītus un audzinātus –
dzīves pieredzes bagātus jeb kompetentus -
zinošus, vērtīborientētus un protošus
CILVĒKUS cilvēcīgai dzīvei

IZGLĪTĪBA - īpaši organizētā veidā iegūta
dzīves pieredze dzīvei

PĒTNIECĪBA – izglītojošās darbības kā jaunas dzīves pieredzes dzīvei
patstāvīgas un radošas ieguves **metodika**

SkZPD – **Skolēnu Zinātniski Pētnieciskā Darbība**

SAPRĀTĪGAIS CILVĒKS – VESELĀ SAPRĀTA
kā gribas, jūtu un prāta vienotības **NESEĒJS**

Prāts (pamato)
Jūtas (iedvesmo) **Griba (īsteno)**

ZINĀTNISKUMS domās un darbos – **PRĀTS** darbībā

PIELIKUMS

ZPD pārskata ziņošana (prezentācija, publicēšana)

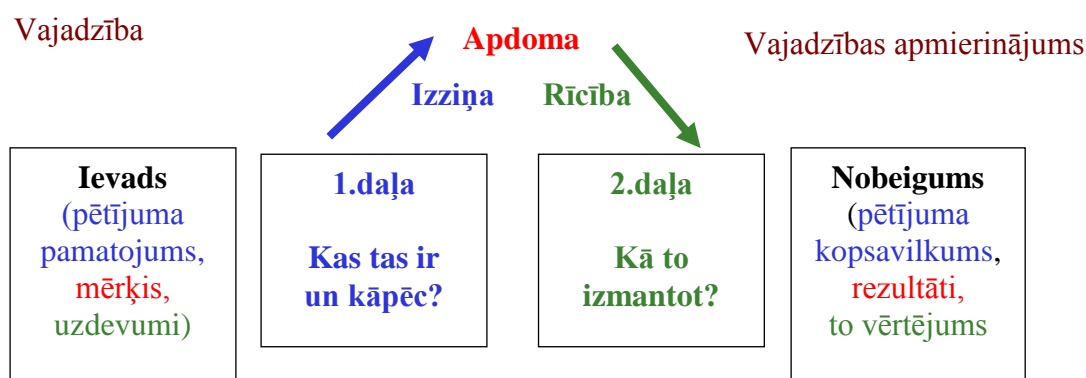
Pēc paveiktā ZPD pārskata izveides par zinātnisko pētījumu tiek ziņots sabiedrības grupai, kura bija un ir īpaši ieinteresēta dotā pētījuma veikšanā.. Paveiktā pētījuma ziņojums, kas parasti ir pētījuma pārskata īss, skaidrs un izsmeļošs kopsavilkums, var īstenoties gan rakstiskā veidā (zinātniska monogrāfija vai raksts zinātnisko rakstu krājumā, zinātnisko konferenču materiālu kopā vai speciālā žurnālā). Īpaši nozīmīgs ir arī atbilstoši ilustrēts mutisks ZPD pārskata ziņojums - prezentācija atbilstoša referāta veidā zinātniskajās konferencēs, simpozijos, semināros un tml. publiskos pasākumos

Izglītojošās zinātniskās pētniecības darbi tiek prezentēti ne tikai kā referāti skolēnu/studentu zinātniskajās konferencēs, šodien tie var būt arī atbilstošu kontroldarbu, ieskaīšu, vai eksāmenu darbi. Te vairs nedominē formāli iegaumētās jeb iezubrītās informācijas atprasīšana - formālā pārbaude. Tradicionālajā skolēnu/studentu sasniegumu vērtēšanā šodien ienāk izglītojošā pētījuma daļu un/vai kopsavilkuma prezentācija, apspriešana un vērtēšana. Šīs prezentācijas parasti notiek seminārtipa nodarbībās ar visu ieinteresēto personu (parasti jau skolēnu un skolotāju, studentu un profesoru) aktīvu līdzdalību.

Neretas vidusskolas skolēnu zinātniskā konference

2013-2014. skolas gada 6. februārī

Izglītojošais zinātniskais pētījums „ABC”

Veiksmīgas visiem sava pētījuma prezentācijas!

Apsveicu ar patstāvīgi radošā zinātniski pētnieciskajā darbībā iegūto - Jums katram aktuālo jauno dzīves pieredzi dzīvei ! M a l a č i !

Jūsu Andronkulis no Latvijas Universitātes